

Αριστερός πατριωτισμός: τραγωδία ή φάρσα;

provo.gr/aristeros-patriotismos-tragodia-h-farsa/

Μίσος Ταξικό

9/2/2015

Πίσω στο 2012, σε μια εκδήλωση για την "άνοδο του φασισμού" και την έκπληξη αρκετών γύρω από αυτό το φαινόμενο, είχε ειπωθεί ανάμεσα στα άλλα πως η αριστερά δεν πρέπει να αφήσει το έθνος στους φασίστες και τους ακροδεξιούς. Και πως το έθνος είναι άλλο ένα σημείο πάλης όπου οι αριστεροί πρέπει να παρέμβουν και να του προσδώσουν διαφορετικό, φιλολαϊκό, νόημα.

Το παραπάνω είναι ενδεικτικό μιας γενικότερης πολιτικής αντίληψης που επικρατεί σε κομμάτια της αριστεράς, ενσωματωμένα πλήρως εδώ και πολλές δεκαετίες στο Κράτος με διάφορους τρόπους. Μια πατριωτική, εθνικιστική αντίληψη που εκπορεύεται (και) μέσα από την ιστορική πρόσδεσή της στους αστικούς θεσμούς. Πως αλλιώς θα αντιλαμβανόταν το έθνος ως κάτι που είναι προς διεκδίκηση από τους φασίστες και τους ακροδεξιούς.

Και αν τότε, αυτή η θέση, αποκρούστηκε από τοποθετήσεις που την αποδόμησαν, σήμερα έρχεται να εισβάλει στην "κεντρική πολιτική ατζέντα" και να δικαιωθεί πανηγυρικά.

Η αριστερά που εγκόλπωνε τέτοιες θέσεις είναι πλέον η εξουσία του τόπου και το έθνος απέκτησε την πλατιά *αριστερή* του νομιμοποίηση.

Έτσι, από τη μια, η ακροδεξιά πατερίτσα των ANEL, ο Καμμένος στο υπουργείο άμυνας και τα στεφάνια στα Ίμια, και από την άλλη οι κυβερνητικές συγκεντρώσεις στήριξης της *εθνικής διαπραγμάτευσης*.

Η διαδικασία απόσπασης της συναίνεσης στην εξυπηρέτηση των συμφερόντων των αφεντικών, δεν ολοκληρώθηκε με την ανάδειξη του ΣΥΡΙΖΑ σε κυβέρνηση και το ξεπέραςμα της κρίσης της αντιπροσώπευσης και του τέλους της μεταπολίτευσης. Αντίθετα, βρίσκεται σε μια διαρκή διαδικασία όξυνσης του πατριωτισμού με "αριστερό πρόσημο". Σε αυτό το σχέδιο επιστρατεύτηκε τόσο το θέαμα και η αριστοτεχνική μετεκλογική προπαγάνδα της κυβέρνησης όσο η δομημένη από καιρό εθνικιστική ρητορική του "Έθνους υπό νέα γερμανική κατοχή" κ.ο.κ.

Έτσι, ο υπουργός Οικονομικών μετατράπηκε σε εθνικό λαϊκό-πορ σύμβολο αγώνα ενάντια στους ξένους κατακτητές συμπυκνώνοντας θεαματικά την εθνική ονειρώξη των μεσαίων και μικρομεσαίων τάξεων.

Αντίστοιχα ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών μετατράπηκε σε σύμβολο "λαομίσητο" παρουσιαζόμενος ως ναζί που θέλει την καταστροφή της χώρας.

Με αυτό τον τρόπο, τόσο η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ παρέμεινε πιστή στις προεκλογικές της δεσμεύσεις για “διαπραγμάτευση” όσο απέκτησε ευρεία λαϊκή νομιμοποίηση η πολιτική ατζέντα των αφεντικών ενδουόμενη τα εθνικά συμφέροντα.

Η πρώτη φιλοκυβερνητική συγκέντρωση της μεταπολίτευσης που πραγματοποιήθηκε στις 5/2, είχε ως άξονα την κυβερνητική ατζέντα της διαπραγμάτευσης με κεντρικό σύνθημα «Δεν εκβιαζόμαστε, δεν υποκύπτουμε, δεν φοβόμαστε, δεν κάνουμε πίσω, νικάμε». Εννοώντας πως η ελληνική κυβέρνηση και ο λαός δεν εκβιάζονται αλλά ενωμένοι νικάνε, ως απάντηση στους “εκβιασμούς του τραπεζίτη Ντράγκι” και της ΕΚΤ.

Η ουσία, βέβαια, βρίσκεται μακριά από το θέαμα: στον ανταγωνισμό των αφεντικών για πιο πλάνο ανάπτυξης θα επικρατήσει στην Ε.Ε: η συνέχιση της σφιχτής λιτότητας, με κύριο εκφραστή την γερμανική αστική τάξη, που εξυπηρετεί καλύτερα τα συμφέροντά της ή η φιλανθρωπική ανακούφιση των ...λαών από την “ανθρωπιστική κρίση” και η χαλάρωση της τόσο σφιχτής λιτότητας που εξυπηρετεί τα συμφέροντα άλλων αστικών τάξεων στον ανταγωνισμό τους με τη γερμανική -της ελληνικής συμπεριλαμβανομένης (πάντα στο πολιτικό και οικονομικό πλαίσιο της Ε.Ε).

Σε κάθε περίπτωση υπάρχει ένας κοινός παρονομαστής και δεν είναι άλλος από αυτόν της σφοδρής ταξικής υποτίμησης των εργατών πανευρωπαϊκά, έτσι όπως εμείς τη ζήσαμε τα τελευταία χρόνια της εν ελλάδι εκδοχής της καπιταλιστικής κρίσης.

Οπότε είναι απορίας άξιο ποιο ήταν το περιεχόμενο και οι επιδιώξεις των φιλοκυβερνητικών που κατέβηκαν στο σύνταγμα και θα ξανακατέβουν στις 11/2 εφόσον δεν είναι έλληνες (sic) τραπεζίτες. Είναι δε χαρακτηριστικό πως το κάλεσμα της συγκέντρωσης της 5/2 δημοσιεύτηκε ακόμα και στον καθεστωτικό ηλεκτρονικό τύπο, όπως το έθνος και η ναυτεμπορική.

Η απάντηση είναι πως δεν χρειάζεται να εξεταστεί το καθορισμένο πολιτικό πλαίσιο μιας πράξης και σε τι ακριβώς αυτή προσφέρει υποστήριξη και νομιμοποίηση.

Αρκεί η συναισθηματική επίκληση στις αξίες του έθνους-κράτους, η θυματοποίηση του λαού, η ιστορικιστική αναβίωση των ναζι κατακτητών στα πρόσωπα της γερμανικής κυβέρνησης και βέβαια, το γνήσιο μικροαστικό ένστικτο επιβίωσης, που αγωνιά για την τύχη του ελληνικού κεφάλαιο-κρατικού σχηματισμού και τις προσοδικές κοινωνικές σχέσεις που αυτός εκφράζει και διατηρεί, προκειμένου 7-8 χιλιάδες κόσμου να συγκεντρωθούν έξω από τη βουλή σε μια αναβίωση των αγανακτισμένων. Αυτή τη φορά, όμως, όχι ενάντια των κακών πολιτικών - μιας και τώρα έχουμε την καλή αριστερή κυβέρνηση, αλλά ενάντια των κακών ξένων δυναστών του έθνους που δεν αφήνουν τις τράπεζές μας να πάρουν ανάσα και υπέρ της κυβέρνησης που προσπαθεί να δώσει τέρμα στα

βάσανα του λαού.

Ο Μαρξ έγραψε, συμπληρώνοντας τον Χέγκελ, πως η ιστορία επαναλαμβάνεται πρώτα ως τραγωδία και ύστερα ως φάρσα. Δεν ξέρουμε σε πιο στάδιο επανάληψης της ιστορίας του αριστερού πατριωτισμού είμαστε, αυτό της τραγωδίας ή της φάρσας. Σε κάθε περίπτωση η εποχή για τέτοιου είδους νομιμοποίηση του εθνικισμού είναι εξαιρετικά επικίνδυνη.

Γιατί αν τα “μνημόνια”, η καταγγελία τους και ο “αντιμνημονιακός αγώνας” ήταν το πρώτο μέρος ενός αριστερού πατριωτισμού, η κυβερνητική στήριξη στις εθνικές διαπραγματεύσεις υπέρ της *λαϊκής κυριαρχίας* και η υπαναχώρηση της ταξικής ανάλυσης έναντι του διαταξικού χυλού, είναι το δεύτερο μέρος. Συμπληρωματικό του πρώτου, σε κάθε περίπτωση.

Στο πλαίσιο αυτό δεν μπορεί να γίνει κατανοητή, με βάση την ταξική ανάλυση, η διακηρυγμένη συμμετοχή της αντικαπιταλιστικής αριστεράς στις πατριωτικές συγκεντρώσεις της 11/2. Εκτός βέβαια και αν τα λαϊκά μέτωπα μπορούν να μεταφραστούν σε πατριωτικά -και κάπως έτσι είναι.

Όπως δεν μπορεί να γίνει κατανοητή η δικαιολόγηση και στήριξη των συγκεντρώσεων αυτών αλλά και της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ από κάθε είδους και πολιτικής κατεύθυνσης *κομματιών του κινήματος*.

Από την άλλη, αναρωτιόμαστε που πήγε η περίφημη αριστερή στροφή της κοινωνίας όταν μπροστά στην *εθνική διαπραγμάτευση* έφτασαν να συναινούν ακόμα και κομμάτια της εξωκοινοβουλευτικής αριστεράς. Σαφέστατα, δεν υπήρξε ποτέ μια τέτοια. Αντίθετα βαίνει προς ολοκλήρωση η *ιστορική πατριωτική στροφή της αριστεράς*. Αναγκαστικά λόγω της ουσιαστικής ενσωμάτωσής της στο Κράτος και της ανάληψης καθηκόντων εξυπηρέτησης των συμφερόντων των αφεντικών. Σε καιρούς βέβαια εξαιρετικά επικινδύνους είτε σε ευρωπαϊκό είτε σε ελλαδικό επίπεδο. Με την ευρωπαϊκή ακροδεξιά να καλπάζει και την εγχώρια να έχει σταθεροποιήσει την ύπαρξή της εκφραζόμενη στα ποσοστά των ναζι σε αυτά του ποταμιού και της νέας δημοκρατίας. Και σε κάθε περίπτωση στην πολιτική των αφεντικών.

Αντιλαμβανόμαστε έτσι, μετά από τη πρόχειρη σκιαγράφηση του υπάρχοντος πολιτικού πλαισίου, πως οι ευθύνες των επιλογών είναι τέτοιες που δεν γίνεται να λαμβάνονται ελαφρά τη καρδία. Στο όνομα μιας λαϊκής κυριαρχίας ενός λαϊκού μετώπου και μιας *εθνικής διαπραγμάτευσης* ή μιας ομορτοουνιστικής παρέμβασης στα κυβερνητικά πλαίσια των φιλοκυβερνητικών συγκεντρώσεων και “ζύμωσης” στο χύμα. Το *κίνημα των πλατειών* δεν ήταν αθώο, πόσο μάλλον η ξεκάθαρη εθνικοπατριωτική αναβίωσή του με κρατική επικύρωση.

Η εργατική τάξη πρέπει να αντιληφθεί την ιστορική παγίδα των αφεντικών και να μην συναινέσει στην *πατριωτική* διέξοδο από την κρίση προς την ανάπτυξη. Γιατί εκεί δεν υπάρχει τίποτα πέρα από την έρημο της σκληρής εκμετάλλευσης και της αβίωτης κοινωνικής συνθήκης για κάθε προλετάριο και προλετάρια.

Το οργανωμένο πολιτικά και συνδικαλιστικά κομμάτι της εργατικής τάξης, πιστό σε μια αντικαπιταλιστική και αντικρατική κατεύθυνση οφείλει να καταδείξει τους κινδύνους και τις αντιφάσεις της συγκυρίας και να δουλέψει για την κοινωνική επανάσταση: τη μόνη ρεαλιστική πολιτική.

Μίσος Ταξικό

για επικοινωνία: [misos_taksiko \[at\] provo \[dot\] gr](mailto:misos_taksiko[at]provo[dot]gr)